

International Charter on Geographical Education

Commission on Geographical Education

**International Geographical Union
Union Géographique Internationale**

International Charter on Geographical Education

proclaimed by

International Geographical Union
Commission Geographical Education
Washington 1992

translated into 21 languages

edited by
Hartwig Haubrich
Freiburg 1994

cosponsored by
International Geographical Union
Commission Geographical Education
and
National Geographic Society
in Washington

ISBN 3-925319-11-5

Selbstverlag des Hochschulverbandes für Geographie und ihre Didaktik e.V. (HGD),
Regensburger Str. 160, D-90478 Nürnberg/Germany

Geographiedidaktische Forschungen

herausgegeben im Auftrag des Hochschulverbandes für Geographie
und ihre Didaktik e.V. von
Hartwig Haubrich, Jürgen Nebel, Helmut Schrettenbrunner
und Arnold Schultze

Band 24

chlorine free paper

International Charter
on
Geographical Education

INTERNATIONELLT DOKUMENT

OM

GEOGRAFISK UTBILDNING OCH UNDERVISNING

Kommissionen för Geografiutbildning
Internationella Geografunionen
1992

Innehåll

1.	Förord	3
2.	Utmaningar och gensvar	4
3.	Frågor och koncept i geografi	5
4.	Geografiämnets bidrag till utbildning	7
5.	Innehåll och koncept i geografisk utbildning och undervisning	10
6.	Principer och strategier för genomförande	13
7.	Forskning inom geografisk utbildning och undervisning	16
8.	Internationellt samarbete	17
9.	Kungörelse	17

FÖRORD

Kommissionen för Geografiutbildning inom Internationella Geografunionen,

övertygad

om att geografiutbildning är oundgänglig för utvecklingen av ansvariga och aktiva medborgare i den nuvarande och framtida världen,

medveten

om att geografi kan vara ett informerande, kompetensgivande och stimulerande ämne på alla nivåer inom utbildning och som medverkar till livslång glädje för och förståelse av vår värld,

uppmärksam på

att studerande kräver ökad internationell kompetens för att säkra effektivt samarbete inom ett brett spektrum av ekonomiska, politiska, kulturella och miljöanknutna frågor i en krympande värld,

oroad över

att geografiutbildning/undervisning försummas i vissa delar av världen, saknar struktur och sammanhang i andra,

beredd att

bistå kolleger i att motverka geografisk analfabetism i alla världens länder,

stödjande

principerna uppsatta i

- FN-stadgan
- Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna
- UNESCOs konstitution
- UNESCOs rekommendationer gällande utbildning för internationell förståelse, samarbete och fred
- Förklaringen om Barnets rättigheter samt
- många nationella läroplaner och uttalanden gällande geografisk utbildning,

anbefaller detta Internationella Dokument om Geografisk utbildning och undervisning till all världens folk

UTMANINGAR OCH GENSVAR

Lösningen på större frågor och problem som vår värld står inför kräver det fulla engagemanget av alla generationers människor. Alla följande frågor har en stark geografisk dimension:

befolkningsdynamik, livsmedel och hunger, urbanisering, socio-ekonomiska olikheter, analfabetism, fattigdom, arbetslöshet, flyktingar och statslösa personer, våld på mänskliga rättigheter, sjukdom, brott, ojämlikhet mellan könen, migration, utrotning av växter och djur, avskogning, jorderosion, ökenspridning, naturkatastrofer, gift- och kärnavfall, klimatändring, luftförorening, vattenförorening, ozonhål, begränsning av resurser, begränsning av tillväxt, markanvändning, etnisk konflikt, krig, regionalism, nationalism och globalisering på "Rymdskeppet Jordan".

Konflikterna som skapas av dessa problem och frågor utgör en utmaning till geografilärare vilka har tagit ställning för att ge alla människor hopp, förtröstan och förmåga att arbeta för en bättre värld.

I strävan att bidra till fred och rättvisa bland världens folk å ena sidan och mellan människor och naturen å den andra vänder sig geografilärare till den Allmänna deklarationen om mänskliga rättigheter och då speciellt till:

Artikel 25

1. "Envar har rätt till en levnadsstandard, som är tillräcklig för hans egen och hans familjs hälsa och välbefinnande, däri inbegripet föda, kläder, bostad, hälsovård och nödvändiga sociala förmåner, vidare rätt till trygghet i händelse av arbetslöshet, sjukdom, invaliditet, makes död, ålderdom eller annan förlust av försörjning under omständigheter, över vilka han icke kunnat råda.

Artikel 26

1. Envar har rätt till undervisning....
 2. Undervisningen skall syfta till personlighetens fulla utveckling, och till att stärka respekten för människans grundläggande fri- och rättigheter. Undervisningen skall främja förståelse, tolerans och vänskap mellan alla nationer, rasgrupper och religiösa grupper samt befördrå Förenta Nationernas verksamhet för fredens bevarande."

Inom ramen för problem vilka mänskligheten står inför inkluderar rätten till utbildning också rätten till geografisk utbildning och undervisning av hög kvalitet vilken befrämjar både en balanserad regional och nationell identitet och engagemang internationella och globala perspektiv.

FRÅGOR OCH KONCEPT I GEOGRAFI

Geografi är den vetenskap som söker förklara platsters karaktär samt befolkningsfördelning, särdrag och händelser som förekommer och utvecklas över jordens yta. Geografi har att göra med samspel människa - miljö knutet till specifika platser och lägen. Ämnets speciella drag är dess bredd, dess spännvidd vad gäller metodologi, dess syntes av arbeten från andra discipliner inkluderande naturvetenskap och humaniora samt dess intresse i framtida hantering av inbördes förhållanden mellan människan och hennes omgivning (människa - miljö).

Geografer ställer följande frågor

Var är det?

Hur ser det ut?

Varför finns det där?

Hur hände det?

Vilken inverkan har det?

Hur skall det förvaltas till ömsesidig gagn för mänskligheten och naturmiljön?

För att nå svar på dessa frågor är det nödvändigt att undersöka lokalisering, situationen, samspel, rumslig fördelning och differentiering av fenomen på jorden. Förklaringar till aktuella situationer kommer från både historiska och samtida källor. Trender kan identifieras som pekar på möjlig framtida utveckling.

Några centrala begrepp i geografiska studier är

lokalisering och fördelning

plats

människa - miljörelation

rumslig interaktion

region

Lokalisering och fördelning:

Folk och platser har olika absolut och relativ lokalisering på jorden. Dessa lägen länkas samman genom flöden av varor, människor, information och ideer och hjälper till att förklara fördelningsmönster på jorden. Kunskap om lokalisering av människor och platser är en förutsättning för att förstå lokalt, regionalt, nationellt och globalt ömsesidigt beroende.

21.6

Plats

Platser har olika naturliga och mänskliga kännetecken. Naturkännetecknen inkluderar landformer, jordmånstyper, klimat, sjöar och vattendrag, vegetation, djur- och mänskligt liv. Människor utvecklar kulturer, bebyggelse, socio-ekonomiska system och livsstilar i enlighet med sin tro och filosofi. Kunskap om de fysiska kännetecknen hos platser samt om människors uppfattning om omgivningen och deras beteende utgör grunden för förståelse av inbördes förhållanden mellan människor och platser.

Människa-miljörelationen:

Människor använder sin omgivning på en mängd olika sätt. Sålunda skapar de varierande kulturlandskap genom olika aktivitetsmönster. Å ena sidan är de påverkade av sin fysiska omgivning, å andra sidan omvandlar de sin omgivning till olika kulturskapade miljöer inkluderande landskap av harmoni och landskap av konflikt. Genom att förstå dessa komplexa samspel inom rummet ges en viktig grund för ansvarsfull miljöplanering samt vård och skydd av miljön.

Rumslig interaktion:

Resurser är ojämnt fördelade över jorden. Inget land är självförsörjande. Platser är sammanlänkade genom transport- och kommunikationssystem i avsikt att utbyta resurser och information. Insikt i rumslig interaktion leder till förståelse av det aktuella samarbetet mellan folk genom utbyte av varor och information och genom migration. Insikten leder också till upptäckten av aktuella problem och till ideer för att förbättra regionalt, nationellt och internationellt samspel och samarbete.

Region:

En region är ett område karakteriserat av utvalda kriterier. Politiska kriterier definierar t ex stater och städer; fysiska kriterier definierar klimat- och vegetationszoner; socio-ekonomiska kriterier definierar "utvecklade" och "mindre utvecklade" länder. Regioner är dynamiska i både tid och rum. Regioner är hanterbara enheter för att studera och konstruera miljöer. Geografer definierar regioner på olika nivåer från lokala och nationella till kontinentala och globala. Det integrerade systemet av regioner leder till ide'n om ett planetariskt ekosystem. Förståelsen av struktur hos och processer i olika regioner inom det globala systemet är grunden för den regionala och nationella identiteten hos folk och deras internationella perspektiv.

BIDRAGET FRÅN GEOGRAFI TILL UTBILDNING OCH UNDERVISNING

Geografi är både ett kraftfullt medium för att främja utbildning och undervisning av individer och en betydande medverkare i undervisning rörande internationella förhållanden, miljö och utveckling.

Geografi och utbildning av individen

Fastän utvecklingen av kunskap, förståelse, färdigheter, attityder och värderingar bildar en helhetsprocess inom undervisning kan dessa aspekter placeras i tre grupper av mål. Genom sina studier i geografi uppmuntras den studerande att upptäcka och utveckla kunskap och förståelse, färdigheter samt attityder och värderingar. Speciellt bör de utveckla

Kunskap om och förståelse av

- lokalisering och platser för att placera nationella och internationella händelser inom en geografisk ram och för att förstå grundläggande rumsliga samband;
- större naturliga system på Jorden (landformer, jordmånstyper, sjöar och vattendrag, klimat, vegetation) för att förstå interaktionen inom och mellan ekosystem;
- större socio-ekonomiska system på Jorden (jordbruk, bebyggelse, transporter, industri, handel, energi, befolkning och andra) för att erhålla en känsla för platsen. Detta inbegriper förståelse av påverkan från naturförhållanden på mänsklig verksamheter å ena sidan, och de olika sätt att skapa miljöer i enlighet med olika kulturella värderingar, religiös tro, tekniska, ekonomiska och politiska system å andra sidan;
- mångfalden av folk och samhällen på Jorden för att uppskatta mänsklighetens kulturella rikedom;
- struktur och processer i närregionen och hemlandet så som de dagligen utspelar sig; och
- utmaningar av och möjligheterna för globalt ömsesidigt beroende

Färdigheter i

- att använda verbala, kvantitativa och symboliska dataformer såsom text, bilder, tabeller, diagram och kartor;
- att tillämpa metoder som att göra fältobservationer och kartläggning, att intervjua människor, tolka andrahandskällor samt att tillämpa statistik; och
- att använda kommunikation, tänkande, praktiska och sociala färdigheter för att undersöka geografiska ämnesområden inom ett spann av skalor från det lokala till det internationella. En sådan undersökningsprocess kommer att uppmuntra den studerande att:

21.8

- identifiera frågor och problem;
- samla och strukturera information;
- bearbeta data;
- tolka data;
- utvärdera data;
- utveckla generaliseringar;
- göra bedömningar;
- fatta beslut;
- lösa problem;
- samarbeta i grupsituationer; och
- förhålla sig konsekvent till uttalade attityder.

På detta sätt bidrar geografiutbildning och undervisning till läs- och skrivkunnighet, förmåga till muntlig framställning, räknefärdighet och förmåga till grafiska förståelse. Den hjälper också till att utveckla personlig och social kompetens, speciellt med hänsyn till den rumsliga dimensionen i det dagliga livet samt till internationell förståelse.

Attityder och värderingar som främjar

- intresse för omgivningen och för mångfalden av naturliga och mänskliga drag på Jorden;
- uppskattningen av skönheten hos den fysiska världen å ena sidan och hos människors olika levnadsförhållanden å den andra;
- omtanke om kvaliteten och planeringen av miljön och mänskliga habitat för kommande generationer;
- förståelse för betydelsen av attityder och värderingar i beslutsfattande;
- beredvilligheten att använda geografisk kunskap och färdigheter på ett adekvat och ansvarsfullt sätt i det privata livet, i yrket och det offentliga livet;
- respekt för alla människors rätt till jämlikhet;
- hängivenheten att söka lösningar till lokala, regionala, nationella och internationella problem på grundval av " Den Allmänna deklARATIONEN om Mänskliga Rättigheter".

Geografi och internationalisering av utbildning samt undervisning i miljö och utveckling

Internationalisering

Geografiundervisning bidrar starkt till internationalisering inom utbildning så som detta beskrivs i "Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human rights and Fundamental Freedoms (18e UNESCOkonferensen 19 november 1974)". Speciellt främjar geografiundervisning förståelse, tolerans och vänskap mellan alla nationer, rasgrupper och religiösa grupper och befördrar FNs verksamhet för att vidmakthålla fred genom att aktivt befrämja:

- a/ "en internationell dimension och ett globalt perspektiv i utbildningen av människor på alla nivåer;
- b/ förståelse och respekt för alla folk, deras kulturer, civilisationer, värderingar och levnadssätt inklusive etniska kulturer i det egna landet och andra nationers kulturer;
- c/ medvetenheten om det ökande globala ömsesidiga beroendet mellan folk och nationer;
- d/ förmåga att kommunicera med andra;
- e/ medvetenheten inte bara om rättigheter utan också om de skyldigheter mot varandra som åligger den enskilde, samhällsgrupper och nationer;
- f/ förståelse för nödvändigheten av internationell solidaritet och samarbete;
- g/ individens beredvillighet att delta i lösandet av problemen i samhället, i det egna landet och i världen som helhet".

Undervisning i Miljö och utveckling

Den förberedande Kommitteen för FNs konferens om Miljö och utveckling, som möttes i Genève den 18 mars 1991 rapporterade att undervisning om miljö och utveckling på alla nivåer för alla folk är avgörande för att försäkra världen en hållbar utveckling.

"Ju mer kunskap tillgänglig i händerna på utbildade människor i stånd att förstå informationen desto större är möjligheterna att på ett betydande sätt minska miljöskador och förebygga framtida problem. Således, finns det ett primärt behov att, i alla länder, och speciellt i utvecklingsländerna, stärka hela utbildningssystemet som en nödvändig förutsättning för undervisning om miljö och utveckling".

Geografisk utbildning bidrar till detta genom att garantera att individer dels blir medvetna om den påverkan som deras eget beteende och deras samhällen har, dels har tillgång till information och färdigheter som gör det möjligt för dem att fatta miljömässigt kloka beslut, och utveckla en miljöetik för att leda sitt handlingsätt.

INNEHÅLL OCH BEGREPP I GEOGRAFISK UTBILDNING OCH UNDERVISNING

Geografikursplaner/läroplaner världen runt är vanligtvis strukturerade på i huvudsak två sätt:

som **regionala studier** och som **tematiska studier**

När de är som bäst, är både regionala och tematiska studier starkt teoriorienterade. Vid undervisning av barn används teorier för att belysa den verkliga världen. I sina studier, skall barn uppmuntras att anta en frågande och undersökande ansats som kommer att leda dem till formulering och tillämpning av generaliseringar och principer.

Regionala studier

Regionala studier väljer bland följande områden:

närsamhället
hemregionen
hemlandet
den egna världsdelen
andra kontinenter och regionala grupperingar
världen
globala strukturer

Principer som styr valet av regioner på alla nivåer kan innefatta:

- decentrism - regioner skall väljas så att nationell- eller världsdelscentrism undviks;
- motivation - regioner skall väljas så att hänsyn tas till de studerandes intresse samt aktuella händelser;
- balans i skala - regioner skall väljas så att de omfattar erfarenheter inom ett spann från det lokala till det globala;
- mångfald - regioner skall väljas så att de innefattar ett utval av kontrasterande platser, varierande naturmiljöer, olika mänskliga aktiviteter, kulturer, socio-ekonomiska system och stadier i utveckling och hållbarhet;
- relevans - regioner skall väljas så att de erbjuder studier som är relevanta för såväl det offentliga livet som yrkes- och privatliv;
- ansvar - regioner skall väljas så att de möjliggör för de studerande att erkänna och acceptera sitt ansvar för agerande från lokal till global nivå.

Förståelse för både den nationella identiteten för internationellt samarbete är en viktig uppgift för regionala studier. Regionala studier skall uppmuntra omtanken om internationalisering och globalisering medan däremot den regionala separatismens fallgropar undviks.

Tematiska studier

Tematiska studier skall alltid ha en regional bas. Kursplaner för tematiska studier i geografi kan klassificeras som systematiska, problem- eller systembaserade allt efter angreppssätt.

1/ systematiska studier rör natur- och kulturgeografi.

Naturgeografi kan innefatta:

- geomorfologi
- hydrologi
- klimatgeografi
- biogeografi
- fysisk ekologi....

Kulturgeografi kan innefatta:

- befolkningsgeografi
- ekonomisk geografi
- stadsgeografi
- samhällsgeografi
- historisk geografi
- geografi som behandlar kulturelement
- landsbygdsgeografi
- politisk geografi
- humanekologi...

2/ Problembaserade studier behandlar aktuella frågor och problem ur en geografisk synvinkel. Dessa kan vara av lokal, regional, nationell eller global skala. Frågor som vanligtvis studeras innefattar:

- miljökvalitet
- socio-spatiala skillnader
- risker och katastrofer
- "global change"
- befolkningsdynamik
- urbanisering
- hunger i världen
- energihantering
- brist på jämlikhet vad gäller ras, kön och religion
- gränser för tillväxt
- krisregioner (sociala, naturliga, ekonomiska)
- konflikt
- utvecklingsproblem och strategier
- hållbar utveckling.....

3/ Systembaserade angreppssätt berör undervisning om fysiska system, mänskliga system och ekosystem

Fysiska system innefattar:

- geomorfologiska system
- jordmånssystem
- klimatsystem
- hydrologiska system, och
- biotiska system

Mänskliga system inkluderar sociala och kulturella processer i sådana mänskliga organisationer som:

- jordbrukssystem
- industri- och servicesystem
- bebyggelsesystem
- transport- och handelssystem
- samhällseliga system

Ekosystem

Aktuell omsorg om en hållbar utveckling kan också utredas genom studiet av samverkan mellan mänskliga och naturliga system inom ett ekosystem.

Val av angreppssätt

Den undervisningsfilosofi man föredrar bestämmer huruvida de ovan nämnda ansatserna kombineras eller endast en väljs. Vilken ansats som än väljs skall studierna uppmuntra de studerande att ägna sig åt att ställa frågor och ett undersökande arbetssätt. Det är fundamentalt att den studerande utvecklar geografiska färdigheter i att söka lösningar till aktuella och framtida problem i den rumsliga strukturen. På detta sätt spelar geografiläroplaner en substantiell roll i såväl politisk, social, etisk, personlig, humanistisk, estetisk som miljöinriktad undervisning.

PRINCIPER OCH STRATEGIER FÖR GENOMFÖRANDE

Specialistlärare

Geografi skall undervisas i skolor och högskolor av speciellt utbildade lärare. Lärare är den mest värdefulla resursen i utbildning. På grund av detta och på grund av komplexiteten i geografiska studier är välutbildade specialistlärare nödvändiga.

Ställd inför vår tids utmaningar och avsikterna med geografisk utbildning tidigare beskrivna skall geografilärare vara kvalificerade inte bara i sin eget ämnesområde geografi, utan också i att undervisa i geografi.

Genom ett program för grundläggande lärarutbildning och ständigt pågående vidareutbildning skall geografilärare successivt utveckla:

kunskap om och förståelse för

- det utvecklande geografiämnet (ide'er, teman, attityder och färdigheter)
- utbildningens och undervisningens sociala sammanhang
- de studerandes behov, förväntningar och rättigheter
- hur de studerande lär (de kognitiva, känslomässiga och psykomotoriska områdena)
- läroplans- och kursplanepprinciper

färdigheter i

- lektions-, kurs- och läroplansplanering
- att använda lämpliga utvärderingsmetoder
- att involvera de studerande i en rad av inlärningsupplevelser
- välja och använda passande resurser och hjälpmedel
- att ha kontinuerlig utvärdering och revidering av kurser

värderingar och attityder som gynnar

- geografiämnets potential som hjälpmedel i undervisning
- den geografiska utbildningen av deras elever
- personlig och professionell tillväxt inom geografisk utbildning
- elevernas lika rättigheter till effektiv geografisk utbildning

Ett oberoende kärnämne

För att garantera en solid förberedelse för framtiden måste geografi betraktas som ett kärnämne inom både den grundläggande och påbyggnadsutbildningens läroplaner. Lärare på primär nivå skall tränas att undervisa i geografi. På (i Sverige) högstadium och högre nivå skall det handhas av speciella geografilärare. Geografi utgör ett gränsområde eller brygga mellan natur- och samhällsvetenskaper. Geografiska frågor kan behöva referera resultat i andra ämnen innefattande geologi, hydrologi, biologi, historia, sociologi, politik och ekonomi. Där lokala förhållanden kräver att den studerande i en viss ålder eller fas följer en kombinations- eller integrativ kursplan skall det exakta bidraget från geografi skall göras tydligt i programmet genom att använda den storle som framläggs i detta Internationella Dokument.

Obligatoriska och sammanhängande kurser

Det är väsentligt att alla studerande genom åren av formell utbildning följer ett sammanhängande program av geografistudier. Detta kommer att säkra att geografiämnets medverkan både till undervisning i allmänhet och till den studerandes föreberedelse för såväl privat som offentligt liv uppnås.

Avsatt tid

Geografi skall tilldelas tid jämförbar med vad som ges andra kärnämnen i läroplanen. Timplanen skall erbjuda regelbundna undervisningsperioder över året med möjlighet att erhålla längre perioder för att tillåta genomförande av projektarbeten och fältstudier. Detta är nödvändigt för lärare för att kunna utveckla solida geografierfarenheter för att i sin tur kunna hjälpa de studerande att reagera för dagens och framtida utmaningar.

Undervisningsmaterial och läromedel

Användningen av hjälpmedel av kvalitet både traditionella och moderna är väsentligt om den studerande skall erhålla realistiska bilder av världen. Geografi får inte betraktas som ett lågkostnadsämne. Det internationella samfundet av geografilärare skall bistå fattigare länder att få tillgång till kvalificerat undervisningsmaterial och läromedel.

Geografi: Ett ämne för alla

Geografi spelar en betydelsefull roll i undervisningen och utbildningen av alla studerande. Noggrann uppmärksamhet måste ges av kursplanerare på alla studerande med speciella behov lika väl som på ändrade behov hos de studerande allt efter de framskrider i utveckling.

Medan många aspekter inom geografiundervisning är gemensamma för alla stadier kan fokus ändras från grundskola genom gymnasium och högre utbildning mot ämnets roll i yrkes-, vuxen- och fortutbildningsundervisning.

Primär undervisning (Sverige: ung. åk 1-7)

Barn tycker om att lära genom att göra, allt efter som de undersöker sin omgivning. De är också öppna för nya erfarenheter. Därför skall undervisning om människor från andra kulturer, med andra livsstilar och från andra platser börja på detta stadium. Sålunda bidrar geografiundervisning till de grundläggande ideerna i Förenta Nationernas Förklaring om Barnets Rättigheter som säger att: "Barnet skall åtnjuta speciellt skydd och skall genom lagar och andra medel ges möjligheter och resurser att kunna att utvecklas kroppsligen, mentalt, moraliskt, andligen och socialt på ett hälsosamt och normalt sätt i frihet och värdighet".

Påbyggnadsutbildning (Sverige: ung. högstadium och gymnasium)

Allt eftersom ungdomar växer ökar deras kapacitet till abstrakt tänkande. Praktisk erfarenhet kan då ökas på genom ökande användning av mera abstrakta informationskällor. Genom att befordra omsorg om det globala samhällets framtid, skall eftertryck läggas på att undvika ett särskiljande mellan kunskap och beteende samt på att uppmuntra miljökompetens, regionalt och nationellt engagemang samt multikulturella och internationella perspektiv.

Högre utbildning

Många som går igenom högre utbildning kan få nyckelbefattningar vad gäller beslut i samhället något som kan kräva nationella och internationella perspektiv samt miljökompetens. Vilken än huvuddisciplin den studerande har bör alla kurser inom högre utbildning inkludera geografistudier för att försäkra att alla efter avslutad högskole-/universitetsutbildning är geografiskt litterata. Detta är speciellt viktigt för alla som har för avsikt att bli lärare. Det är en stor fördel för geografilärare att ha kompetens även i ett andra språk.

Vuxenutbildning och utbildning i samhället

Geografisk förståelse bidrar till utbildning av alla människor i deras dagliga liv. Som arbetare, anställda, konsument och medborgare måste alla människor förstå vilka internationella och miljömässiga följder deras beslut får. Endast på detta sätt kan internationellt samarbete, hållbar utveckling och en mera rättvis världsordning erhållas.

Den kontinuerliga utvecklingen av sådan förståelse genom individens hela liv skall uppnås genom att inkludera geografiska perspektiv i alla former av yrkes- och vuxenutbildning samt fortbildning.

FORSKNING INOM GEOGRAFISK UTBILDNING OCH UNDERVISNING

Forskning inom geografiundervisning och utbildning fokuserar på förbättring av undervisningen och att lära ut geografi inom primär, sekundär och tertiär utbildning, inom yrkesutbildning och i vuxenutbildning. Forskningen skall också bidra till den mer generella utvecklingen av undervisnings- och inlärnings teorier. För att uppnå dessa mål är det nödvändigt att bedriva både grund- och tillämpad forskning.

Grundforskning är engagerad i utveckling av grundläggande teorier inom geografiundervisning. Den undersöker fundamentala aspekter inom geografiundervisning såsom barns spatiala förståelse, deras uppfattning av miljö och deras attityder till människor, platser och problem.

Tillämpad forskning har att göra med riktiga metoder inom geografiundervisning såsom utveckling och utvärdering av undervisningsmetoder och undervisningsmaterial inom olika fält inkluderande informations-teknologier, miljö- och utvecklingsundervisning samt multikulturella och globala studier.

Det skall finnas ett nära samarbete mellan forskare, lärare och undervisningssystem vid valet av forskningsfrågor och utarbetande av forskningsprojekt. Resultat av tillämpad forskning skall också spridas effektivt för att uppmuntra till lämpligt förverkligande.

Metodologi

Forskning är en viktig aspekt inom geografiundervisningens roll på alla nivåer. Medan empirisk forskning kan genomföras främst inom högre utbildningsinstitutioner utgör klassrumsbaserad aktionsforskning ett medel för alla lärare att bidra till utveckling och utvärdering av undervisningsprogram, processer och resurser.

Hela skalan av kvalitativa och kvantitativa forskningsansatser bör användas.

Dessa kan inkludera:

- aktionsforskning
- empirisk forskning
- hermeneutisk forskning.

Valet av metodologi beror på forskningsämnet och vilka frågor som skall undersökas.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Geografiundervisning utgör ett unikt bidrag till skapandet av globala perspektiv. För att gynna internationellt samarbete skall geografilärare stödja Helsingforsöverenskommelsens mål (1977) att gynna bilateralt och multilateralt utbyte av erfarenheter om undervisningsmetoder på alla nivåer, inklusive obligatorisk, vidare och högre utbildning, utbyte av undervisningsmaterial samt utbyte av forskningsresultat rörande läroplansutveckling, pedagogik, utvärderingsmetoder och epistemology. Geografiutbildare och geografilärare i alla länder uppmuntras att främja sådant utbyte genom Kommissionen för Geografiutbildning inom Internationella Geografunionen och genom de många andra internationella organisationer och speciella forskningsprojekt som har geografisk relevans och undervisningsdimensioner. Några av de internationella organisationer och projekt som är aktiva för närvarande är förtecknade i appendix A, till detta dokument.

KUNGÖRELSE

Detta Internationella Dokument, utarbetat av den Internationella Geografunionens kommission för Geografiutbildning och diskuterad med geografilärare över världen godkändes av Internationella Geografunionens generalförsamling vid den 27e Internationella Geografkongressen, Washington, D.C. USA i augusti 1992.

I enlighet därmed kungör Internationella Geografunionens kommission för Geografiutbildning detta Dokument för alla regeringar och folk i världen och anbefaller de principer och tillämpningar som presenteras i Dokumentet som den grund på vilken solid geografisk utbildning och undervisning i alla länder skall stå och upprätthållas.

(undertecknat) Hartwig Haubrich
 Prof. Dr. Hartwig Haubrich
 Ordförande i Internationella Geografunionens
 kommission för Geografiutbildning
 Pädagogische Hochschule Freiburg
 Kunzenweg 21, D-79117 Freiburg, Tyskland

